

**14/CS
WP 225**

**POKYNY K PROVÁDĚNÍ ROZSUDKU SOUDNÍHO DVORA
EVROPSKÉ UNIE VE VĚCI
„GOOGLE SPAIN A GOOGLE INC V. AGENCIA ESPAÑOLA DE
PROTECCIÓN DE DATOS (AEPD) A MARIO COSTEJA GONZÁLEZ“
C-131/12**

Přijaté dne 26. listopadu 2014

Tato pracovní skupina byla zřízena podle článku 29 směrnice 95/46/ES. Je nezávislým evropským poradním orgánem pro ochranu údajů a soukromí. Její úkoly jsou popsány v článku 30 směrnice 95/46/ES a článku 15 směrnice 2002/58/ES.

Sekretariát poskytuje Evropská komise, Generální ředitelství pro spravedlnost, ředitelství C (Základní práva a občanství Unie), B-1049 Brusel, Belgie, kancelář č. MO-59 02/013.

Internetové stránky: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_cs.htm

SHRNUTÍ

1. Vyhledávače jakožto správci údajů

Rozsudek uznává, že provozovatelé vyhledávačů zpracovávají osobní údaje a jsou považováni za správce údajů ve smyslu článku 2 směrnice 95/46/ES. Zpracování osobních údajů prováděné v rámci činnosti vyhledávače se liší od zpracování prováděného vydavateli webových stránek a doplňuje jej.

2. Spravedlivá rovnováha mezi základními právy a zájmy

Slovy Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“), „s ohledem na možnou závažnost dopadu tohoto zpracování na základní právo na soukromí a na základní právo na ochranu údajů, práva subjektu údajů obecně převažují nad hospodářským zájmem vyhledávače a nad zájmem uživatelů internetu mít přístup k osobním informacím pomocí vyhledávače“. Je nicméně třeba najít rovnováhu mezi příslušnými právy a zájmy a tato rovnováha může záviset na povaze a citlivosti zpracovávaného údaje a na zájmu veřejnosti mít k takové konkrétní informaci přístup. Zájem veřejnosti bude podstatně vyšší, pokud subjekt údajů má nějakou úlohu ve veřejném životě.

3. Omezený dopad vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání na přístup k informacím

V praxi bude mít vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání velmi omezený dopad na práva fyzických osob na svobodu projevu a přístup k informacím. Při hodnocení příslušných okolností budou evropské orgány pro ochranu údajů systematicky přihlížet k tomu, zda má veřejnost zájem na přístupu k dané informaci. Jestliže zájem veřejnosti převáží nad právy subjektu údajů, nebude vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání vhodné.

4. Z původního zdroje se žádné informace nevymazávají

Podle rozsudku se toto právo týká pouze výsledků vyhledávání na základě jména dané osoby a nevyžaduje odstranění odkazu ze všech indexů vyhledávače. To znamená, že původní informace bude stále dostupná pomocí jiných vyhledávaných pojmů nebo pomocí přímého přístupu k původnímu zdroji vydavatele.

5. Neexistence povinnosti subjektů údajů obracet se na původní webovou stránku

Fyzické osoby nejsou při uplatňování svého práva vůči vyhledávačům povinny obracet se na původní webovou stránku. Právní předpisy o ochraně údajů se vztahují na činnost vyhledávače jakožto správce údajů. Subjekty údajů tedy musí mít možnost uplatnit svá práva na základě ustanovení směrnice 95/46/ES a konkrétněji vnitrostátních právních předpisů, které směrnici provádějí.

6. Nárok subjektů údajů na vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání

Podle práva EU má každý právo na ochranu údajů. V praxi se orgány pro ochranu údajů budou zaměřovat na stížnosti, u nichž je jasná souvislost mezi subjektem údajů a EU, např. případy, kdy je subjekt údajů občanem členského státu EU nebo má v členském státě EU trvalé bydliště.

7. Územní účinnost rozhodnutí o vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání

Má-li být zajištěna plná účinnost práv subjektů údajů, jak je definuje rozsudek Soudního dvora, rozhodnutí o vymazání se musí provádět tak, aby byla zaručena účinná a úplná ochrana práv subjektů údajů a aby nebylo možné právní předpisy EU obejít. V tomto smyslu nelze za dostatečný prostředek k uspokojivému zaručení práv subjektů údajů podle rozsudku považovat vymazání odkazů pouze z domén EU, protože uživatelé obvykle k vyhledávání používají své vnitrostátní domény. V praxi to znamená, že by se vymazání výsledků mělo vždy týkat všech relevantních domén včetně domény .com.

8. Informování veřejnosti o vymazání konkrétních odkazů ze seznamu výsledků vyhledávání

Informování uživatelů vyhledávačů o tom, že seznam výsledků hledání není úplný kvůli uplatnění evropské ochrany údajů, nemá oporu v žádném právním požadavku podle předpisů o ochraně údajů. Uvedený postup je přijatelný pouze tehdy, bude-li informace formulována tak, aby uživatelé nemohli v žádném případě dospět k závěru, že konkrétní fyzická osoba požádala o vymazání výsledků, které se jí týkají.

9. Informování správců webových stránek o vymazání konkrétních odkazů

Vyhledávače by neměly obecně informovat správce webových stránek, kterých se vymazání týká, že některé webové stránky nejsou prostřednictvím vyhledávače při konkrétním dotazu na základě jména přístupné. Pro takové systematické informování neexistuje v právních předpisech EU o ochraně údajů žádný právní základ.

V některých případech se vyhledávače před rozhodnutím o konkrétní žádosti o vymazání ze seznamů výsledků mohou chtít obrátit na původního vydavatele, aby získaly doplňující informace pro posouzení okolností žádosti.

S přihlédnutím k významné úloze, již vyhledávače sehrávají při šíření a dostupnosti informací zveřejňovaných na internetu, a k legitimním očekáváním správců webových stránek v souvislosti s indexováním a zobrazováním informací na dotazy uživatelů, pracovní skupina zřízená podle článku 29 (dále jen „pracovní skupina“) důrazně vybízí vyhledávače, aby zpřístupnily kritéria, která používají pro vymazání, a aby poskytly podrobnější statistiky.

OBSAH

ČÁST I: Výklad rozsudku Soudního dvora.....	5
A. Vyhledávače jakožto správci a právní odůvodnění	5
B. Výkon práv.....	6
C. Oblast působnosti.....	8
D. Informování třetích stran	9
E. Úloha orgánů pro ochranu údajů.....	11
 ČÁST II: Seznam společných kritérií pro řešení stížností evropskými orgány pro ochranu údajů.....	 12

ČÁST I: Výklad rozsudku Soudního dvora

Cílem tohoto dokumentu je informovat o tom, jak orgány pro ochranu údajů sdružené v pracovní skupině hodlají provádět rozsudek Soudního dvora ve věci „Google Spain SL a Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) a Mario Costeja González“ (C-131/12). Dokument rovněž obsahuje seznam společných kritérií, která budou orgány pro ochranu údajů používat při řešení konkrétních stížností, jež budou podány u jejich vnitrostátních úřadů poté, co vyhledávače zamítnou vymazání ze seznamu výsledků. Seznam kritérií je třeba vnímat jako pružný pracovní nástroj, který má orgánům pro ochranu údajů pomoci v rozhodování. Kritéria se budou používat v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy. Žádné kritérium tedy není samo o sobě směrodatné. Seznam kritérií není vyčerpávající a bude se průběžně měnit na základě zkušeností orgánů pro ochranu údajů.

A. Vyhledávače jakožto správci a právní odůvodnění

1. Rozsudek uznává, že provozovatelé vyhledávačů zpracovávají osobní údaje a že tak činí jako správci ve smyslu článku 2 směrnice 95/46/ES (body 27, 28 a 33).
2. Zpracování osobních údajů prováděné v rámci činnosti vyhledávače se liší od zpracování prováděného vydavateli webových stránek, které spočívá v umístění údajů na internetové stránce, a doplňuje jej (bod 35).
3. Právní důvod tohoto zpracování je uveden v čl. 7 písm. f) směrnice EU – nezbytnost pro uskutečnění oprávněných zájmů správce nebo třetích osob, kterým jsou údaje sdělovány (bod 73).
4. Zpracování prováděné provozovatelem vyhledávače by se mohlo významně dotknout základního práva na soukromí a základního práva na ochranu osobních údajů, je-li vyhledávání pomocí tohoto vyhledávače uskutečněno na základě jména fyzické osoby, pokud uvedené zpracování umožní všem uživatelům internetu získat prostřednictvím seznamu výsledků vyhledávání strukturovaný přehled informací, které se týkají dotčené osoby a jsou dohledatelné na internetu, mohou se týkat řady aspektů jejího soukromí a bez uvedeného vyhledávače by nemohly – nebo mohly jen velmi obtížně – být vzájemně propojeny, a vytvořit tak víceméně podrobný profil subjektu údajů. Navíc účinek zásahu do uvedených práv subjektu údajů je znásoben z důvodu významné úlohy, kterou hrají v moderní společnosti internet a vyhledávače, jež činí informace obsažené v takovém seznamu všudypřítomnými (bod 80).
5. Pokud jde o rovnováhu se zájmy, které mohou odůvodnit zpracování prováděné vyhledávačem, práva subjektu údajů podle rozsudku obecně převažují nad hospodářským zájmem provozovatele vyhledávače s ohledem na možnou závažnost dopadu takového zpracování na základní právo na soukromí a ochranu údajů. Tato práva také obecně převažují nad právy uživatelů internetu na přístup k osobním informacím získaným prostřednictvím vyhledávače při hledání na základě jména subjektu údajů. Je nicméně třeba najít rovnováhu mezi jednotlivými právy a zájmy a tato rovnováha může záviset na povaze a citlivosti

zpracovávaného údaje a na zájmu veřejnosti mít k takové konkrétní informaci přístup, jenž se může lišit zejména v závislosti na úloze, kterou má subjekt údajů ve veřejném životě (bod 81).

6. Subjekt údajů má právo požadovat, aby byly ze zobrazeného seznamu výsledků vyhledávání provedeného na základě jeho jména vymazány odkazy na webové stránky zveřejněné třetími osobami a obsahující informace týkající se tohoto subjektu; jsou-li splněny podmínky uvedené v člancích 12 a 14 směrnice 95/46/ES, musí se této žádosti vyhovět.

7. Právní důvody původních vydavatelů se liší od právních důvodů vyhledávačů. Vyhledávač by měl vyhodnotit jednotlivé aspekty (veřejný zájem, podstatnost pro veřejnost, povaha údaje, skutečná relevance atd.) dle svých vlastních právních důvodů, které se odvozují z jeho hospodářského zájmu a ze zájmu uživatelů na získání informace prostřednictvím vyhledávačů a pomocí jména jako vyhledávaného pojmu. I když je (přetrvávající) zveřejnění původním vydavatelem v souladu s právními předpisy, všeobecné rozšíření a zpřístupnění takové informace vyhledávačem spolu s dalšími údaji týkajícími se stejné fyzické osoby může být protizákonné kvůli nepřiměřenému dopadu na soukromí.

Rozsudek neukládá vyhledávačům povinnost provádět takové hodnocení neustále u všech zpracovávaných informací, nýbrž pouze tehdy, když subjekty údajů podají žádost, v níž uplatní svá práva.

8. Zájem vyhledávačů na zpracování osobních údajů je hospodářský. Je tu ale i zájem uživatelů internetu na získání informace pomocí vyhledávačů. V tomto smyslu je při posuzování žádostí subjektů údajů nutné vzít v úvahu základní právo na svobodu projevu chápané jako „svoboda přijímat a rozšiřovat informace“ podle článku 11 evropské Listiny základních práv.

9. Dopad výkonu práv fyzických osob na svobodu projevu původních vydavatelů a uživatelů bude obecně velmi omezený. Vyhledávače musí při hodnocení okolností každé žádosti přihlídnout k zájmu veřejnosti na přístupu k dané informaci. Výsledky by neměly být vymazány, jestliže zájem veřejnosti na přístupu k této informaci převažuje. Ovšem i v případě, kdy je konkrétní výsledek vyhledávání vymazán, zůstane obsah na zdrojové webové stránce a informace může být pomocí vyhledávače stále dostupná při použití jiných vyhledávaných pojmů.

B. Výkon práv

10. Právní předpisy o ochraně údajů se vztahují na činnost vyhledávače jakožto správce. Subjekty údajů tedy musí mít možnost uplatnit svá práva na základě ustanovení směrnice 95/46/ES a konkrétněji na základě vnitrostátních právních předpisů, které směrnicí provádějí.

11. Fyzické osoby nemají při uplatňování svých práv vůči vyhledávačům povinnost obrátit se předem nebo současně i na správce původní stránky. Jedná se o dvě různá zpracování s odlišnými oprávnujícími důvody a také s odlišným dopadem na práva a zájmy dané fyzické osoby. Fyzická osoba může zvážit, zda vzhledem k okolnostem případu není lepší nejprve se obrátit na správce původní webové stránky a požádat je o výmaz informace nebo o použití protokolu „no index“ na tuto informaci, rozsudek to však nevyžaduje.

12. Podle stejné logiky se fyzická osoba může rozhodnout, jak svá práva vůči vyhledávačům uplatní, tím, že si vybere určitý vyhledávač nebo vyhledávače. Když se obrátí se svou žádostí na konkrétní vyhledávač či vyhledávače, provádí tak vlastně vyhodnocení dopadu zobrazení sporné informace v daném vyhledávači či vyhledávačích a následně se rozhoduje o prostředcích, které považuje za dostatečné ke zmírnění nebo odstranění tohoto dopadu.

13. Směrnice 95/46/ES neobsahuje konkrétní ustanovení o způsobu uplatnění práv, ovšem většina vnitrostátních právních předpisů o ochraně údajů umožňuje v této oblasti velkou flexibilitu a subjektům údajů dává možnost podávat žádost různými cestami bez ohledu na to, že správce mohl zřídit postupy „ad hoc“.

Z těchto důvodů by nejlepším postupem, který by byl v souladu se všemi možnými právními požadavky ve všech členských státech EU, byla možnost, aby subjekty údajů mohly svá práva vůči provozovatelům vyhledávačů uplatnit jakýmkoli přiměřeným způsobem. Použití konkrétního mechanismu nabízeného vyhledávačem, zejména postupem online a pomocí elektronického formuláře, by mohlo být výhodné, a tedy i doporučeníhodné, nesmí to však být jediný způsob, jakým mohou subjekty údajů svá práva uplatnit.

14. Ze stejných důvodů musí vyhledávače dodržovat vnitrostátní právní předpisy o ochraně údajů a příslušná ustanovení o podávání žádostí, o časových lhůtách na odpověď a o obsahu odpovědí. To platí zvláště pro případy, kdy subjekt údajů žádá o vymazání některých odkazů a správce údajů může vyžadovat určitou formu identifikace – i tehdy musí postupovat v souladu s tím, co vnitrostátní právní předpisy považují za nezbytné a přiměřené pro ověření totožnosti žadatele v souvislosti s žádostí. Shromažďuje-li správce identifikační informace, musí mít zavedena vhodná ochranná opatření.

Aby vyhledávač mohl provést požadované posouzení všech okolností případu, musí subjekty údajů dostatečně vysvětlit, proč žádají o vymazání odkazů, musí uvést konkrétní adresy URL a sdělit, zda mají nějakou úlohu ve veřejném životě.

15. Jestliže vyhledávač žádost o vymazání zamítne, měl by subjektu údajů dostatečně vysvětlit důvody zamítnutí. Dále by měl subjekty údajů informovat, že nejsou-li s odpovědí spokojeny, mohou se obrátit na orgán pro ochranu údajů nebo na soud. Poskytnuté vysvětlení by pak subjekty údajů měly předložit orgánu pro ochranu údajů, pokud se rozhodnou se na něj obrátit.

16. Podle rozsudku jsou dceřiné společnosti Google v členských státech provozovny společnosti, zpracovávání osobních údajů ve vyhledávači Google je prováděno v rámci činnosti těchto provozoven, a proto se na ně vztahují právní předpisy EU o ochraně údajů.

Směrnice 95/46/ES neobsahuje žádné konkrétní ustanovení o odpovědnosti provozoven správce na území členských států. Jediná zmínka se nachází v čl. 4 odst. 1 písm. a), kde se uvádí, že „pokud je stejný správce usazen na území několika členských států, musí přijmout opatření nezbytná pro dodržování povinností stanovených použitelným vnitrostátním právem každou ze svých provozoven“. Toto ustanovení je do určité míry vysvětleno v 19. bodě odůvodnění: „pokud je stejný správce usazen na území několika členských států, zejména

prostřednictvím dceřiné společnosti, musí zajistit, aby všechny provozovny plnily povinnosti stanovené vnitrostátními právními předpisy, které se vztahují na jejich činnost, zejména s cílem vyloučit jejich obcházení;“.

Předpokladem pro účinné uplatňování rozsudku a právních předpisů o ochraně údajů je, že subjekty údajů budou moci uplatnit svá práva u vnitrostátní dceřiné společnosti vyhledávače v členském státě, v němž mají bydliště, a dále to, že orgány pro ochranu údajů se budou moci obrátit na dceřinou společnost v příslušném členském státě v souvislosti s žádostmi nebo stížnostmi podávanými subjekty údajů.

Tyto dceřiné společnosti samozřejmě mají možnost řídit se při vyřizování žádostí vlastními interními postupy, tj. mohou žádosti vyřizovat přímo samy nebo je mohou přeposílat do jiných provozoven společnosti. Dá se také důvodně očekávat, že nejprve doporučí subjektům údajů, aby použily postup „ad hoc“ vytvořený společností a příslušné elektronické formuláře. Pokud však subjekt údajů trvá na tom, že se chce obrátit na dceřinou společnost v daném členském státě, neměly by jeho žádost zamítnout.

C. Oblast působnosti

17. Rozsudek se konkrétně týká všeobecných vyhledávačů, to však neznamená, že se nemůže vztahovat i na jiné zprostředkovatele. Práva lze uplatnit, kdykoli jsou splněny podmínky uvedené v rozsudku.

18. Vyhledávače umístěné na webových stránkách nemají stejné účinky jako „externí“ vyhledávače. Na jedné straně zpracovávají pouze informace obsažené na konkrétních webových stránkách. Na straně druhé, i když uživatel vyhledává stejnou osobu na několika webových stránkách, interní vyhledávače nevytvoří úplný profil dotčené fyzické osoby, a výsledky tedy na tuto osobu nebudou mít závažný dopad. Mělo by proto být pravidlem, že právo na vymazání se nevztahuje na vyhledávače s omezeným polem působnosti, což platí zvláště pro vyhledávací nástroje na webových stránkách novin.

19. Článek 8 Listiny základních práv EU, na nějž rozsudek v řadě bodů výslovně odkazuje, uznává, že „každý“ má právo na ochranu údajů. V praxi se orgány pro ochranu údajů budou zaměřovat na stížnosti, u nichž je jasná souvislost mezi subjektem údajů a EU, např. případy, kdy je subjekt údajů občanem členského státu EU nebo má v členském státě EU trvalé bydliště.

20. Jak uvádí Soudní dvůr, použije se právo EU a rozsudek musí být prováděn s ohledem na zpracování, které „spočívá ve vyhledávání informací zveřejněných nebo umístěných na internetu třetími osobami, v jejich automatickém indexování, v jejich dočasném ukládání a konečně v jejich poskytování uživatelům internetu v určitém preferenčním pořadí“.

Soudní dvůr dále uvádí, že „čl. 12 písm. b) a čl. 14 první pododstavec písm. a) směrnice 95/46 musí být vykládány v tom smyslu, že za účelem respektování práv stanovených v uvedených ustanoveních, a pokud jsou v nich stanovené podmínky skutečně splněny, musí provozovatel vyhledávače vymazat ze zobrazeného seznamu výsledků vyhledávání provedeného na základě

jména osoby odkazy na webové stránky zveřejněné třetími osobami a obsahující informace týkající se této osoby“.

Konečně Soudní dvůr také uvádí, že „provozovatel uvedeného vyhledávače – jako osoba určující účely a prostředky této činnosti – musí v rámci své odpovědnosti, pravomoci a možností zajistit, že tato činnost splňuje požadavky směrnice 95/46, aby touto směrnicí stanovené záruky mohly nabýt plného účinku a aby mohlo být skutečně dosaženo účinné a úplné ochrany dotčených osob, zejména jejich práva na soukromí“.

Rozsudek tedy zavádí povinnost výsledků, která se týká celého zpracování prováděného vyhledávačem. Vhodné provádění rozsudku musí být takové, aby subjekty údajů byly účinně chráněny před dopadem globálního šíření a dostupnosti osobních informací poskytovaných vyhledávači, jestliže se vyhledává pomocí jména fyzických osob.

Konkrétní řešení sice mohou být různá v závislosti na vnitřním uspořádání a struktuře vyhledávačů, rozhodnutí o vymazání se ale musí provádět tak, aby byla zaručena účinná a úplná ochrana těchto práv a aby nebylo možné právní předpisy EU snadno obejít. V tomto smyslu nelze za dostatečný prostředek k uspokojivému zaručení práv subjektů údajů podle rozsudku považovat vymazání odkazů pouze z domén EU, protože uživatelé obvykle k vyhledávání používají své vnitrostátní domény. V praxi to znamená, že by se vymazání výsledků mělo vždy týkat všech relevantních domén včetně domény .com.

21. Z věcného hlediska, jak již bylo zmíněno, rozsudek výslovně uvádí, že toto právo se týká pouze výsledků vyhledávání na základě jména fyzické osoby, a nikdy neříká, že by se daná stránka měla z indexů vyhledávače vymazat úplně. Stránka by měla být nadále přístupná pomocí jiných vyhledávaných pojmů. Je třeba zmínit, že rozsudek používá pojem „jméno“, aniž by jej dále upřesňoval. Lze tedy dospět k závěru, že se toto právo vztahuje na různé možné podoby jména včetně příjmení nebo jiného pravopisu.

D. Informování třetích stran

22. Ukazuje se, že některé vyhledávače zavedly postup systematického informování uživatelů vyhledávačů o tom, že některé výsledky vyhledávání na jejich dotaz byly na žádost dotčené fyzické osoby vymazány. Pokud by taková informace byla viditelná pouze ve výsledcích vyhledávání, z nichž byly hypertextové odkazy skutečně vymazány, výrazně by to narušilo účel rozsudku. Uvedený postup je přijatelný pouze tehdy, bude-li informace formulována tak, aby uživatelé nemohli v žádném případě dospět k závěru, že konkrétní fyzická osoba požádala o vymazání výsledků, které se jí týkají.

Taková oznámení nebo prohlášení by se měla používat konzistentně, aby uživatelé nedospěli k mylným nebo nesprávným závěrům. Vzhledem k tomu, že řešení těchto prohlášení na základě konkrétního typu vyhledávaných pojmů (tj. kdykoli se používají jména) je obtížné, bylo by vhodnější tuto informaci poskytovat formou obecného prohlášení, které by bylo trvale umístěno na webových stránkách vyhledávačů.

23. Provozovatelé vyhledávačů by neměli obecně informovat správce webových stránek, kterých se vymazání týká, že některé webové stránky nejsou prostřednictvím vyhledávače při

konkrétním dotazu přístupné. Pro takové informování neexistuje v právních předpisech EU o ochraně údajů žádný právní základ.

Jak již bylo uvedeno výše, je zásadní rozdíl mezi právním důvodem pro zpracování údajů vyhledávači a právním důvodem pro zpracování údajů původním vydavatelem. Podle čl. 7 písm. f) je zpracování odůvodněné v případě, že je nezbytné pro uskutečnění oprávněných zájmů správce nebo třetí osoby či osob, kterým jsou údaje sdělovány, za podmínky, že nepřevyšují zájem nebo základní práva a svobody subjektu údajů. Z mnoha důvodů je sporné, že by správci původních stránek měli mít zájem na informaci o vymazání výsledků vyhledávání. Na jedné straně vymazání hypertextového odkazu z výsledků vyhledávání na základě jména určité osoby má pouze omezený dopad, jak již bylo popsáno dříve. Na druhé straně správci původních stránek nemohou nějak účinně využít informaci o vymazání, protože se týká zpracování prováděného správcem, na které nemají žádný vliv. Vyhledávače totiž neuznávají právo vydavatelů na indexování jejich obsahů a na jejich zobrazení nebo na zobrazení v určitém pořadí.

Tento zájem musí být každopádně v rovnováze s právy, svobodami a zájmy dotčeného subjektu údajů.

Žádné ustanovení v právních předpisech EU o ochraně údajů neukládá vyhledávačům povinnost informovat správce původních webových stránek o tom, že výsledky týkající se jejich obsahu byly ze seznamu výsledků vyhledávání vymazány. Takové informování je mnohdy zpracováním osobních údajů a jako takové musí být řádně právně odůvodněné. Článek 7 směrnice 95/46/ES neobsahuje žádný právní důvod pro systematické informování primárních správců o rozhodnutí o vymazání z výsledků vyhledávání.

Na druhé straně může být odůvodněné, aby se vyhledávače před rozhodnutím o žádosti o vymazání obrátily na původního vydavatele, zvláště ve složitých případech, kdy je třeba lépe pochopit okolnosti případu. V takových případech musí vyhledávače přijmout všechna nezbytná opatření k řádnému zaručení práv dotčeného subjektu údajů.

S přihlédnutím k významné úloze, již vyhledávače sehrávají při šíření a dostupnosti informací zveřejňovaných na internetu, a k legitimním očekáváním správců webových stránek v souvislosti s indexováním a zobrazováním informací na dotazy uživatelů, pracovní skupina důrazně vybízí vyhledávače, aby zveřejnily kritéria, která používají pro vymazání, a aby poskytly podrobnější statistiky.

E. Úloha orgánů pro ochranu údajů

24. Navzdory novým prvkům obsaženým v rozsudku Soudního dvora by rozhodování o vymazání konkrétního výsledku vyhledávání mělo být v podstatě běžným posouzením toho, zda je zpracování osobních údajů prováděné vyhledávačem v souladu se zásadami ochrany údajů. Pracovní skupina se proto domnívá, že ke stížnostem na zamítnutí nebo částečné zamítnutí ze strany vyhledávačů, které subjekty údajů podávají k orgánům pro ochranu údajů, by se pokud možno mělo přistupovat jako k formálním stížnostem ve smyslu čl. 28 odst. 4 směrnice. Orgány pro ochranu údajů by tedy taková odvolání měly řešit podle svých vnitrostátních právních předpisů stejně, jako řeší jakékoli jiné žádosti/stížnosti/ žádosti o zprostředkování.

25. Předseda pracovní skupiny se obrátí na vyhledávače kvůli vyjasnění, na kterou instituci v EU se má příslušný orgán pro ochranu údajů obrátit, a v případě potřeby zveřejní výsledky této konzultace.

ČÁST II: Seznam společných kritérií pro řešení stížností evropskými orgány pro ochranu údajů

Soudní dvůr ve svém rozhodnutí ze dne 13. května 2014 vysvětlil, jak se právní předpisy o ochraně údajů vztahují na vyhledávače. Dospěl k závěru, že uživatelé mohou za určitých podmínek od vyhledávačů požadovat, aby ze seznamu výsledků vyhledávání provedeného pomocí jejich jména byly vymazány některé odkazy na informace, které se dotýkají jejich soukromí. Pokud vyhledávač tuto žádost zamítne, subjekt údajů se může s touto záležitostí obrátit na orgán pro ochranu údajů nebo na příslušný soudní orgán, který provede potřebné šetření a rozhodne v souladu se svými pravomocemi podle vnitrostátních právních předpisů.

Z rozsudku Soudního dvora vyplývá, že subjekt údajů může „[po vyhledávači] požadovat, aby informace [týkající se jeho osoby] již nebyla nadále poskytována široké veřejnosti na základě jejího zahrnutí do [...] seznamu výsledků“. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že „uvedená práva v zásadě převládají nejen nad hospodářským zájmem provozovatele vyhledávače, ale rovněž nad zájmem veřejnosti nalézt uvedenou informaci při vyhledávání prováděném na základě jména subjektu údajů“. Soudní dvůr toto právo uznává s ohledem na základní práva zaručená články 7 a 8 Listiny základních práv EU a podle čl. 12 písm. b) a čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 95/46/ES.

Soudní dvůr dále uznal výjimku z tohoto obecného pravidla v případě, kdy „z konkrétních důvodů, jako je úloha subjektu údajů ve veřejném životě, [...] je zásah do jeho základních práv odůvodněný převažujícím zájmem uvedené veřejnosti mít na základě tohoto zahrnutí k dotčené informaci přístup“.

Na základě první analýzy stížností, které dosud podaly subjekty údajů, jejichž žádost o vymazání výsledků byla vyhledávači zamítnuta, sestavily orgány pro ochranu údajů seznam společných kritérií, která budou používat při posouzení, zda byly dodrženy právní předpisy o ochraně údajů. Orgány pro ochranu údajů budou stížnosti posuzovat případ od případu pomocí níže uvedených kritérií.

Seznam kritérií je třeba chápat jako pružný pracovní nástroj, který bude pro orgány pro ochranu údajů pomůckou při rozhodování. Kritéria se uplatní v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy.

Ve většině případů bude zřejmě nutné před přijetím rozhodnutí přihlédnout k více kritériím. Jinými slovy žádné kritérium není samo o sobě směrodatné.

Všechna kritéria se musí používat s ohledem na zásady zavedené Soudním dvorem, zvláště pak s ohledem na „zájem veřejnosti nalézt [uvedenou] informaci“.

KRITÉRIUM	KOMENTÁŘ
1. Týká se výsledek vyhledávání konkrétní fyzické osoby? A vznikl seznam výsledků na základě vyhledávání podle jména subjektu údajů?	<p>Rozsudek ve věci Google uznal, že internetové vyhledávání na základě jména fyzické osoby může mít konkrétní dopad na její právo na soukromí.</p> <p>Orgány pro ochranu údajů budou za relevantní vyhledávané pojmy považovat také pseudonymy a přezdívky, jestliže fyzická osoba může prokázat, že mají souvislost s její skutečnou totožností.</p>
2. Má subjekt údajů úlohu ve veřejném životě? Je subjekt údajů osobou veřejného zájmu?	<p>Soudní dvůr učinil výjimku pro žádosti o vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání u těch subjektů údajů, které mají úlohu ve veřejném životě, jestliže je v zájmu veřejnosti mít k informacím o těchto subjektech přístup. Toto kritérium je širší než kritérium „osoby veřejného zájmu“.</p> <p>V čem spočívá „úloha ve veřejném životě“?</p> <p>Nelze s jistotou definovat, jaký typ úlohy ve veřejném životě musí fyzická osoba mít, aby byla odůvodněna veřejná dostupnost informací o této osobě pomocí výsledků vyhledávání.</p> <p>Nicméně pro příklad lze říci, že za osoby s úlohou ve veřejném životě lze obvykle považovat politiky, vyšší státní úředníky, podnikatele a osoby provozující regulovaná povolání. Existuje důvod pro to, aby veřejnost měla možnost vyhledávat si informace týkající se jejich veřejné úlohy a činností.</p> <p>Dobrou praktickou pomůckou může být to, zda dostupnost konkrétní informace veřejnosti – získaná pomocí vyhledávání jména subjektu údajů – může veřejnost chránit před nevhodným veřejným nebo profesionálním chováním subjektu údajů.</p> <p>Stejně obtížná je i definice podskupiny „osob veřejného zájmu“. Obecně lze za osoby veřejného zájmu označit fyzické osoby, které jsou kvůli svému postavení nebo angažovanosti v určité míře</p>

	<p>předmětem zájmu sdělovacích prostředků.</p> <p>Rezoluce č. 1165 (1998) Parlamentního shromáždění Rady Evropy o právu na soukromí obsahuje možnou definici „osob veřejného zájmu“. Za osobu veřejného zájmu označuje „osoby, jež zastávají nějaký veřejný úřad a/nebo využívají veřejné zdroje a široce řečeno, všechny ty, kteří hrají roli ve veřejném životě, ať už v politice, ekonomii, umění, sociální sféře, sportu nebo v nějakém jiném oboru“.</p> <p>Některé informace o osobách veřejného zájmu jsou skutečně soukromé a neměly by se běžně objevovat ve výsledcích vyhledávání, např. informace o jejich zdravotním stavu nebo rodinných příslušnících. Ale pravidlem může být, že pokud je žadatel osobou veřejného zájmu a dotyčná informace není skutečně soukromá, bude to silnější argument proti vymazání informace o dané osobě z výsledků vyhledávání. Pro určování této rovnováhy je zvláště relevantní judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“).</p> <p>ESLP, <i>von Hannover v. Německo</i> (č. 2), 2012: „Dalším důležitým kritériem souvisejícím s tím předchozím je úloha nebo funkce dotčené osoby a povaha činností, které jsou předmětem reportáže a/nebo fotografií. V této souvislosti je třeba rozlišovat mezi soukromými osobami a osobami jednajícími ve veřejných souvislostech jako politici nebo jako osoby veřejného zájmu. Zatímco soukromá a veřejnosti neznámá osoba se může dožadovat zvláštní ochrany svého práva na soukromí, pro osoby veřejného zájmu neplatí totéž (viz <i>Minelli v. Švýcarsko</i> (rozh.), č. 14991/02 ze dne 14. června 2005, a <i>Petrenco</i>, uvedeno výše, bod 55). Je třeba zásadně rozlišovat mezi reportážemi obsahujícími skutečnosti, které mohou v demokratické společnosti přispět k diskusi například o politicích a výkonu jejich oficiální funkce, a mezi reportážemi obsahujícími podrobnosti ze soukromého života osoby, která takovou funkci nezastává (viz <i>Von Hannover</i>, uvedeno výše, bod 63, a <i>Standard Verlags GmbH</i>, uvedeno výše, bod 47).“¹</p>
--	---

¹ Viz rovněž ESLP, *Axel Springer v. Německo*, 2012.

3. Je subjekt údajů nezletilý?	<p>Pokud subjekt údajů nedosáhl zletilosti (např. je mladší 18 let v době zveřejnění informace), budou orgány pro ochranu údajů obvykle spíše požadovat vymazání relevantních výsledků.</p> <p>Orgány pro ochranu údajů musí přihlížet k pojmu „nejvlastnějšího zájmu dítěte“. Tento pojem je uveden mimo jiné v článku 24 Listiny základních práv EU: „Při všech činnostech týkajících se dětí, ať už uskutečňovaných veřejnými orgány nebo soukromými institucemi, musí být prvořadým hlediskem nejvlastnější zájem dítěte.“</p>
4. Jsou údaje přesné?	<p>Výraz „přesný“ je obecně chápán jako objektivně přesný. Je rozdíl mezi výsledkem vyhledávání, který zjevně obsahuje názor jedné osoby na druhou, a výsledkem zřejmě obsahujícím faktické informace.</p> <p>V právních předpisech o ochraně údajů jsou úzce spjaty pojmy přesnosti, přiměřenosti a neúplnosti. Orgány pro ochranu údajů budou vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání považovat za vhodné spíše tehdy, jsou-li výsledky obsahově nepřesné a vyvolávají nepřesný, nepřiměřený nebo zavádějící dojem o dané fyzické osobě. Jestliže subjekt údajů vznese námitku proti výsledku vyhledávání kvůli jeho nepřesnosti, orgány pro ochranu údajů mohou takový požadavek řešit, pokud stěžovatel předloží všechny potřebné informace prokazující, že údaje jsou zjevně nepřesné.</p> <p>V případech, kdy spor o přesnost informací ještě probíhá např. před soudem nebo v policejním vyšetřování, mohou se orgány pro ochranu údajů rozhodnout nezasahovat až do ukončení řízení.</p>
5. Jsou údaje podstatné a v úměrném množství? a. Týkají se údaje pracovního života subjektu údajů? b. Odkazují výsledky vyhledávání na informaci,	<p>Souhrnným cílem těchto kritérií je posoudit, zda informace obsažená ve výsledku vyhledávání je podstatná pro zájem veřejnosti nalézt takovou informaci.</p> <p>Podstatnost také úzce souvisí se stářím údajů. V závislosti na skutkových okolnostech případu mohou být informace zveřejněné před dlouhou dobou, např. před 15 lety, méně podstatné než</p>

<p>která je údajně projevem nenávisti / nactiutrháním / pomluvou nebo obdobnou urážkou v oblasti projevu vůči stěžovateli?</p> <p>c. Je jasné, že údaje vyjadřují osobní názor jednotlivce, nebo se zdají být ověřenou skutečností?</p>	<p>informace zveřejněné před rokem.</p> <p>Orgány pro ochranu údajů posoudí podstatnost podle níže uvedených faktorů.</p> <p>a. Týkají se údaje pracovního života subjektu údajů?</p> <p>Při zkoumání žádosti o vymazání ze seznamu výsledků musí orgány pro ochranu údajů nejprve rozlišit mezi soukromým a profesionálním životem.</p> <p>Ochrana údajů – a v širším slova smyslu právní předpisy o ochraně soukromí – má především zajistit dodržování základního práva fyzické osoby na ochranu soukromí (a na ochranu údajů). Veškeré údaje týkající se osoby jsou údaje osobní, avšak ne všechny údaje o určité osobě jsou soukromé. Existuje základní rozdíl mezi soukromým životem osoby a její veřejnou či profesionální <i>osobností</i>. Čím méně skutečností o soukromém životě osoby obsahuje informace zobrazená ve výsledku vyhledávání, tím je taková informace přijatelnější.</p> <p>Obecně platí, že informace o soukromém životě subjektu údajů, který nemá úlohu ve veřejném životě, by měla být považována za nepodstatnou. Nicméně také osoby veřejného zájmu mají právo na soukromí, i když v omezené nebo pozměněné podobě.</p> <p>Informace je podstatná spíše tehdy, týká-li se současného pracovního života subjektu údajů, ovšem hodně záleží na povaze práce subjektu údajů a na tom, zda existuje odůvodněný zájem veřejnosti mít k takové informaci přístup pomocí vyhledávání na základě jména subjektu.</p> <p>V tomto ohledu jsou relevantní dvě doplňující otázky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jsou údaje o pracovní činnosti dané osoby v neúměrném množství? - Provádí subjekt údajů stále tutéž pracovní činnost? <p>b. Odkazují výsledky vyhledávání na informaci, která je údajně projevem</p>
---	---

	<p style="text-align: center;">nenávisti / nactiutráním / pomluvou nebo obdobnou urážkou v oblasti projevu vůči stěžovateli?</p> <p>Orgány pro ochranu údajů obvykle nemají pravomoc ani kvalifikaci pro řešení informací, které jsou pravděpodobně občanskoprávním přestupkem nebo trestným činem v oblasti projevu vůči stěžovateli, např. projevem nenávisti, nactiutráním nebo pomluvou. V takových případech orgány pro ochranu údajů pravděpodobně odkážou subjekt údajů na policii a/nebo na soud, pokud je vymazání ze seznamu výsledků zamítnuto. Jiná situace by byla, kdyby již existovalo soudní rozhodnutí o tom, že zveřejnění informace je skutečně trestným činem nebo porušením jiných právních předpisů.</p> <p>Nicméně orgány pro ochranu údajů jsou příslušné k posouzení, zda byly dodrženy právní předpisy o ochraně údajů.</p> <p style="text-align: center;">c. Je jasné, že údaje vyjadřují osobní názor jednotlivce, nebo se zdají být ověřenou skutečností?</p> <p>Relevantní může být také status informace zobrazené ve výsledcích vyhledávání, zejména co se týká rozdílu mezi osobním názorem a ověřenou skutečností. Orgány pro ochranu údajů uznávají, že některé výsledky vyhledávání budou obsahovat odkazy na obsah, který může být součástí osobní kampaně vůči určité osobě a může obsahovat různé výpady a někdy nepříjemné osobní komentáře. Jakkoli může být dostupnost takové informace bolestná a nepříjemná, nemusí to nutně znamenat, že orgány pro ochranu údajů budou považovat za nutné vymazat takový výsledek vyhledávání. Ovšem orgány pro ochranu údajů budou spíše nakloněny vymazání takových údajů, které se zdají být ověřenou skutečností, ale jsou fakticky nepřesné.</p>
<p>6. Je daná informace citlivá ve smyslu článku 8 směrnice 95/46/ES?</p>	<p>Obecně platí, že citlivé údaje (definované v článku 8 směrnice 95/46/ES jako „zvláštní kategorie údajů“) mají na soukromý život subjektu údajů větší dopad než „běžné“ osobní údaje. Dobrým příkladem jsou informace o zdraví, sexuálním životě nebo náboženském přesvědčení určité</p>

	osoby. Orgány pro ochranu údajů zasáhnou spíše tehdy, je-li zamítnuta žádost o vymazání výsledků vyhledávání, které odhalují takové informace veřejnosti.
7. Jsou údaje aktuální? Jsou údaje dostupné déle, než je nezbytné pro účely zpracování?	Obecně platí, že orgány pro ochranu údajů k tomuto faktoru přihlédnou s cílem zajistit, že informace, která není dostatečně aktuální a je kvůli zastaralosti nepřesná, bude vymazána z výsledků. Výsledek tohoto posouzení bude záležet na účelu původního zpracování.
8. Poškozuje zpracování údajů subjekt údajů? Mají údaje nepřiměřeně negativní dopad na ochranu soukromí subjektu údajů?	<p>Subjekt údajů není v žádosti o vymazání ze seznamu výsledků povinen prokazovat, že byl poškozen, jinými slovy poškození není podmínkou pro uplatnění práva uznaného Soudním dvorem. Nicméně existuje-li důkaz, že dostupnost výsledku vyhledávání poškozuje subjekt údajů, je to faktor silně hovořící ve prospěch vymazání.²</p> <p>Směrnice 95/46/ES přiznává subjektu údajů právo na námitku proti zpracování osobních údajů, pokud pro to existují vážné a legitimní důvody. Je-li námitka oprávněná, musí správce údajů ukončit zpracovávání těchto údajů.</p> <p>Údaje mohou mít nepřiměřený negativní dopad na subjekt údajů, jestliže se výsledky vyhledávání týkají banálního nebo hloupého poklesku, který již není nebo nikdy nebyl předmětem veřejné diskuse a u nějž neexistuje zájem širší veřejnosti mít k takové informaci přístup.</p>
9. Odkazuje výsledek vyhledávání na informaci, která subjekt údajů ohrožuje?	Orgány pro ochranu údajů budou uznávat, že dostupnost některých informací v internetovém vyhledávání může vystavit subjekty údajů rizikům, mezi něž patří např. krádež totožnosti nebo pronásledování. V takových případech a je-li riziko vážné, budou orgány pro ochranu údajů

² Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. května 2014 ve věci *Google Spain SL, Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) a Mario Costeja González*, bod 96: „je třeba zdůraznit, že konstatování takového práva nepředpokládá, že zahrnutí dotčené informace do dotčeného seznamu výsledků vyhledávání subjekt údajů poškozuje“.

	pravděpodobně považovat vymazání z výsledků vyhledávání za vhodné.
<p>10. V jakých souvislostech byla informace zveřejněna?</p> <p>a. Byl obsah dobrovolně zpřístupněn veřejnosti subjektem údajů?</p> <p>b. Byl obsah určen ke zveřejnění? Mohl subjekt údajů rozumně předpokládat, že bude obsah zveřejněn?</p>	<p>Jestliže je jediným právním základem pro zveřejnění osobních údajů na internetu předchozí souhlas a jestliže fyzická osoba později svůj souhlas odvolá, pak zpracování (tj. zveřejnění) ztratí právní základ a musí být ukončeno.</p> <p>Orgány pro ochranu údajů při posuzování žádostí zváží, zda by odkaz měl být vymazán ze seznamu výsledků i tehdy, nebylo-li jméno nebo informace dříve nebo současně vymazáno z původního zdroje.</p> <p>Zejména v případě, kdy subjekt údajů s původním zveřejněním souhlasil, ale později nebyl schopen svůj souhlas odvolat a jeho žádost o vymazání byla zamítnuta, budou mít orgány pro ochranu údajů obvykle za to, že vymazání ze seznamu výsledků vyhledávání je vhodné.</p>
11. Byl původní obsah zveřejněn pro účely žurnalistiky?	Orgány pro ochranu údajů uznávají, že v určitém kontextu může být relevantní zohlednit, zda byla informace zveřejněna pro účely žurnalistiky. Skutečnost, že informace byla zveřejněna novinářem, jehož úkolem je informovat veřejnost, je faktorem ke zvážení. Toto kritérium však samo o sobě není dostatečným důvodem pro zamítnutí žádosti, neboť rozsudek jasně rozlišuje mezi právním základem pro zveřejnění ve sdělovacích prostředcích a právním základem pro uspořádávání výsledků vyhledávání na základě jména vyhledávatelem.
12. Má vydavatel údajů ze zákona pravomoc nebo povinnost osobní údaje zveřejnit?	Některé veřejné orgány mají ze zákona povinnost zveřejnit určité informace o fyzických osobách – např. pro účely zapsání do seznamu voličů. Situace se v členských státech liší v závislosti na jejich právních předpisech a zvyklostech. V takovém případě orgány pro ochranu údajů nemusí považovat vymazání ze seznamu výsledků za vhodné, jestliže přetrvává povinnost veřejného orgánu zajistit veřejnou přístupnost informace. Každý případ však bude posuzován individuálně ve spojení s kritérii zastaralosti a nepodstatnosti.

	Orgány pro ochranu údajů mohou považovat vymazání ze seznamu výsledků za vhodné i tehdy, je-li zákonem předepsána povinnost zpřístupnit obsah na původní webové stránce.
13. Týkají se údaje trestného činu?	Členské státy EU mohou mít různý přístup ke zveřejňování informací o pachatelích trestné činnosti a jejich trestných činech. Mohou existovat konkrétní právní předpisy, které budou mít dopad na dostupnost takových informací po určitou dobu. Orgány pro ochranu údajů budou takové případy řešit v souladu s příslušnými vnitrostátními zásadami a přístupy. Dá se říci, že orgány pro ochranu údajů budou spíše nakloněny vymazání ze seznamu výsledků u relativně méně závažných činů, které byly spáchány před dlouhou dobou, než u závažnějších trestných činů, které byly spáchány nedávno. Tyto záležitosti si však žádají pečlivé uvážení a budou řešeny případ od případu.